

Zad. 4.1 Oblicz $\sqrt[3]{-1}$

Rozwiązanie:

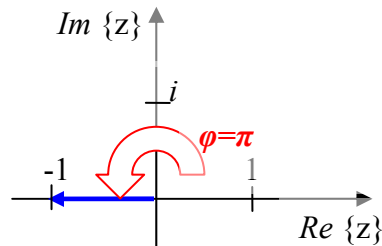
W zbiorze liczb rzeczywistych istnieje jedno rozwiązanie $\sqrt[3]{-1} = -1$ gdyż $(-1)^3 = -1$

Ale w zbiorze liczb zespolonych, pierwiastków może być więcej: sprawdźmy to!

Aby znaleźć rozwiązanie w zbiorze liczb zespolonych zapiszmy liczbę -1 w postaci Eulera.

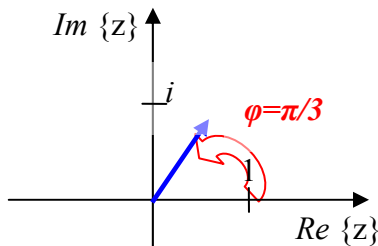
$$z = |z|e^{i\varphi}$$

$$z = -1 = 1e^{i\pi}$$

Pierwiastek trzeciego stopnia obliczamy korzystając z tej postaci

$$a) \sqrt[3]{-1} = (-1)^{1/3} = (e^{i\pi})^{1/3} = e^{i\pi/3} = \cos(\frac{\pi}{3}) + i \sin(\frac{\pi}{3}) = \frac{1}{2} + i \frac{\sqrt{3}}{2}$$

Kąt $\varphi = \pi/3 = 60^\circ$, jak na powyższym rysunku.

Ogólnie, powinny istnieć *trzy* pierwiastki zespolone trzeciego stopnia. Znajdziemy pozostałe dwa, korzystając z *okresowości funkcji trygonometrycznych* (i funkcji $e^{i\varphi}$). [np. $\sin \varphi = \sin(\varphi + 2n\pi)$]

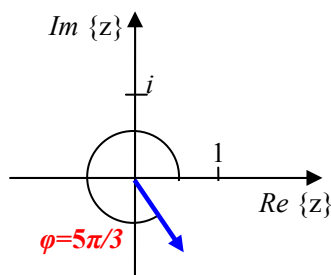
$$b) \sqrt[3]{-1} = (-1)^{1/3} = (e^{i(\pi+2\pi)})^{1/3} = e^{i\pi} = \cos(\pi) + i \sin(\pi) = -1 + 0i = -1$$

jest to już znaleziony pierwiastek rzeczywisty

c)

$$\begin{aligned} \sqrt[3]{-1} &= (-1)^{1/3} = (e^{i(\pi+4\pi)})^{1/3} = e^{i5\pi/3} = \cos(\frac{5\pi}{3}) + i \sin(\frac{5\pi}{3}) = \cos(2\pi - \frac{\pi}{3}) + i \sin(2\pi - \frac{\pi}{3}) = \\ &= \cos(\frac{\pi}{3}) - i \sin(\frac{\pi}{3}) = \frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2} \end{aligned}$$

Sprawdzenie c)

$$\begin{aligned} \left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^3 &= \left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right)^2 \left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \left(\frac{1}{4} - \frac{3}{4} - 2i \frac{\sqrt{3}}{4}\right) \left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \\ &= \left(-\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right) \left(\frac{1}{2} - i \frac{\sqrt{3}}{2}\right) = \left(-\frac{1}{4} + i \frac{\sqrt{3}}{4} - i \frac{\sqrt{3}}{4} - \frac{3}{4}\right) = -1 \end{aligned}$$